

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Ḥamishah ḥumshe Torah

‘im 3 targumim ... pe. Rashi, u-ferush Rashbam u-ferush Mikhlal yofi min
R. Shelomoh ben Melekh u-ferush Be’er reḥovot ‘al diḳduḳe Rashi ...
ve-Sefer ha-Ḥinukh me-Rabenu Aharon ha-Levi be-sof kol ḥeleḳ

Sefer Ba-midbar

Shelomoh ben Yitshaḳ

Frankfurt de-Oder, 544 [1783 oder 1784]

DI

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9964

הכהן השיב את-חמתי מעל בני-ישראל
 בקנאו את-קנאתי בתוכם ולא-כליתי את-
 בני-ישראל בקנאתי : יב לכן אמר דהנני
 נתן לו את-בריתי שלום : יג והיתה לו
 ולורעו אחיו ברית כהנת עולם תחת אשר
 קנא לאלהיו וכפר על-בני-ישראל : יד ושם
 איש ישראל המכה אשר הכה את-המדינית
 זמרי בן-סקוא נשיא בית-אב לשמעני :
 טו ושם האשה המכה המדינית בזבי בת-
 צור ראש אמות בית-אב במדן הוא : פ
 טז וידבר יהוה אל-משה לאמר :
 יז צרור את-המדינים והכיתם אותם :
 יח כי צררים הם לכם בגבליהם אשר-
 נכלו לכם על-דבר פגור ועל-דבר בזבי
 בת-נשיא מדן אחתם המכה ביום-המגפה
 על-דבר-פגור : יט ויהי אחרי המגפה
 פ א ויאמר יהוה אל-משה
 ואל אלעזר בן-אהרן הכהן לאמר : ב שאו
 את-דאש' כל-עדת בני-ישראל מבן עשרים
 שנה ומעלה לבית אבתם כל-יציא צבא
 בישראל : ג וידבר משה ואלעזר הכהן
 אתם בערבת מואב על-ידין יהוה לאמר :
 ד מבן עשרים שנה ומעלה באשר צנה

א"ו קטיעא
כו

פסקא
באמצע
פסוק
כו

יהוה

רשי

ישראל בדקני ית-קנאתי ביניהון ולא-
 שיציתי ית-בני-ישראל בקנאתי : יב כן
 אימר הא-אנא נדר ליה ית-קנמי שלם :
 יג ותהי ליה ולבנהי בתרוהי קים כהונת
 עלם חלף דקני קדס-אלהיה וכפר על-בני
 ישראל : יד ושום נבכא בר-ישראל
 קטילא דאתקטיל עס-מדניתא זמרי בר-
 סקוא רב בית-אבא לבית שמעון :
 טו ושום אתתא דאתקטילת מדניתא
 בזבי בת-צור ריש אומי בית-אבא במדן
 הוא : טז ומליל יי עס-משה למימר :
 יז אעיק ית-מדניאי ותקטיל יתהון :
 יח ארי מעיקין אנון לכוו בגבליהון דנכילו
 לכוו על-עיסק פגור ועל-עיסק בזבי בת-
 רבא דמדן אחתהון דאתקטילת ביום-א'
 דמותנא על-עיסק פגור : יט והיה בתר
 מותנא א ואמר יי למשה ולאליעזר
 בר-אהרן בהנא למימר : ב קבילו ית
 חושבן' בר-בגשתא דבני-ישראל מבו
 עשרין שנין ולעלא לבית אבתהון בר-
 גפיק חילא בישראל : ג ומליר משה
 ואלעזר בהנא ואמרו לממני יתהון במישרא
 דמואב על-ידין יהוה למימר : ד מבו

עשרין

נקמתי בקנאתי את הקנף שהיה לי לקנא כל לשון קנאה הוא המתחרה לנקום נקמת דבר אנטי"ל"מנש כלעו : (יב) את בריתי שלום
 (סנהדרין שם) שתאל לו לכרית שלום כחדס המחויק טובה ומנות למי שעשה עמו טובה חף כלן מירשו לו הקנ"ה שמוחתי
 (יג) והיתה לו - כדית' זאת : ברית כהונת עולם - שאף על פי שכבר נתנה כהונה לורעו של אהרן לא נתנה אלא לאהרן ולבני
 שמשו עמו ולתולדותיו וס' שילדו אחר הסתמתן חכל מינחם שגולר קודם לכן ולא נחשת לא כלל כהונה עד כאן וכן שנים סוכים לא נתנה
 שנתם עד שהיו לזמרי : לאלהיו - כשגיל אלהיו כמו (במדבר יא) המוקנא אתה לי (זכריא) וקנאתו לניק סביל ציון (ח)
 (יד) ושם איש ישראל וגו' : בתוקם שיחם את כנדיק לטבח ייחם את הרשע אנאי : נשיא בית אב לשמעני - למי
 קטילת כתי' סכנת שהיו לשכח אעיקן - ג"ח להחיות עמנו של מינחם שאף"מי טוס סיה כשיף לא עכע את עכשו מלקנא לסילול כסס לכן הודק

כבנות

בני ישראל כוונת דקני ית קנאתי וקשיל חייבתי דביהריון
 בשכונתא איל משה ואמר לפיתחיהא אגא יתב ליה :
 ואקטוליה לא שיצית ית וגו' : יב בשכונתא אימר
 ליה מן שמי האגא נור ליה ית קמי שלם ואעקרניה מלאך קיים ויחי ר' עלקא למבשרא גאולתא בסוף יומיא :
 יג וחולף דתפדותי למימר הלא בר פוטי מרעא הוא הא אגא קנהסיניה לכהונתא רבתא וחולף דאחד רוקחא
 בררעיה וקחא למדינתא לבית בהמת קוקחא וצלי בפומיה על עמא בית ישראל זכרון כהנא לתלית מתגן דרועיה
 ולעא וקוקחא ויהי ליה ולבגוי בתריו קיים רבות עלם חולף דקני לאלהיה וכפר על בני ישראל : יד וישונוברא
 וגוי לשיכט שמעון : טו ושום אמתא קטילתא מדינתא כזבי ברת ציר דמתקראא שלונגאי ברת דלק ריש אוקא
 דמואב במקדן בית מוכיחורא : טז ומליל יי וגו' : יז אעיק ית וגו' :
 יח ארום עיקון היגון לכוון בעינת במימיהוון דרבנן לכוון על עיסק
 פער ועל עיסק כזבי ברת רבא דמדון וגו' : יט והוה בתר מוקחא
 אהגוללי רחמי שמיא למתפרעא פורענות דין עמיה ואמר יי למשה ולא לעזר בר אהרן כהנא למימר : ב קפילו
 ית סכום הרשבון כל בנישמה דבני ישראל לבר עשרון שנין ולעילא וגו' : ג ומליל משה ולא לעזר כהנא עם
 אמרכליא ואמר לממני יהוון וגו' : ד מבר עשרון שנין ולעילא היקמא דפקיד יי ית משה רבני ישראל דנקר

ירושלמי
 כנכליהם בשקריהוון :
 פארעא

רשיי

הכתוב מי הוא המוכה : (טו) ושם האשה המוכה וגו' - להודיע שאלת של מדינים שהפקידות מלך לזכות כדי להטות את ישראל :
 ראש אומות - אחד מחמשת (במדבר לא) מלכי מדין את אחי ואת רקס ואת צור וגו' והוא היה משוכמכילס שאמר רחל אומות ולפי שכתב
 בזיון כעמלו להפקיר בתו מנחם שלישי : בית אב - חמשת בתי אבות היו למדן עפה ועפר ומטון ואכידע וחלד יהוה סיה מלך לאחד מהם :
 (יז) צרור - כמו צרור שמור לשון הוה עליכס לאייכותס (ב) : (יח) כי צוררים הם לבסוגו : על דבר פער שרפקירו
 בטותיהם לזכות כדי להטות כס אחר פער ואת מואב לא להטות מפני רות שהיתה עתידה לנאלת מה כדאמרין ככסא קמא (ב"ק לת) :
 (יט) ויהי אחרי המצפה וגו' - משל לרועה שנכנסו זאבים לתוך עדנו וסרגו כהוהו מונה אותן לידע מנין הנותרות - דבר אחר
 כשיאלו ומזרים ונמסרו למטה נמסרו לו כמנין עכשו שקרב למות ולהחור נלמו מחזיק כענין : (כ) לבית אבותם - על שבת קאז יתמסו
 ולת אחר האם : (ג) וידבר משה ואלעזר הכהן אותם - דברו עמם עלזאת שבוה המקום למנותם : לאמר - אמרו להם
 דריס אתם לימנות : (ד) מוכן עשרים שנה ומעלה כאשר צוה וגו' - שיהא מנינכם מוכן עשרים שנה ומעלה שנאמר כל העובר
 על

באר רחובות דקדוקי רשיי

(א) דהא כודאי אין לפרש הלמ"ד מן מלת לאלוהיו כשימוש בכל מקום למיכור ולדיוכק דלפיזה תהיה משמע דהקנאה תפוסלוס אל
 ללוהיו לכן קאמר כשכיל ללוהיו ורנה לומר הלמ"ד ככחן תשמע במקום מלת כשכיל ללוהיו (פון גאטס וועגין) וכן
 וקנאתי לנין (פון וועגן זיך) וכן המקח אתה לי (פון מיינט וועגין) :
 (ב) משום דקשית ליה לפי חיבור המקח לענין צור"י הוי למקד צרור הצד"י כשאל על נשקל פקוד לכן קאמר כמו זכור שומר
 ורנה לומר מדרך המקח לכתוב לשון מקור כייט את ראשכה בקען תעורת לשון

מכלל יופי

פינחס (י) את בריתי שלום - מושך עצמו ואמר עמוכן
 הוא את בריתי ברית שלום והטיגם טל יירא
 קקריכי ומרי שינעו עליו והרגוהו פי ברית' אתו המייס והשלום
 סטיבו למתו ולחלמו - דשאפרטיס ברית שלום ממלת המות כענין
 עושה שלום כמרומי כי הפקד
 לא יקרה חלל כבנת כתגדות
 ההפכים וזה כתקיים בפינחס
 שארין ימים הרבה מאל מכל
 שאר אנשי דורו עד סויה הוא
 משמש כמשק שילכ בזמן שלגש
 בנכסה שהיה אחריות יהושע
 ושאר הוקנים אשר הוקייס
 (יא) ולא פליתי ארץ
 בני ישראל
 בחירק הלמד - (יג) כהונת
 עולם ענינו ענין עבודה
 בגדיל הכי הבהנים היו עובדי
 הוסיב וראשי דיעם :
 (לאהיו) - בעבור אלהע :
 אפרי יחושע וכל סכן לדברי
 האומר שפינחס הוא אליהו והוא
 עדין פיוקיים - ונטיסזיהיה
 לו ילרעו אפריו ברית כהנת
 עולם שיאמר זרעו תמיד ויסו
 כהנים לה' על הפך בני עלי -
 או פירושו שלא נמשכו שיהיה
 פינחס פסול לעבודה מפני
 שהרג את הכהן כי לא כלכד לא
 כמסך לזוז לשפיכות דמים כי אם לקרנן אפה ריפומות לה' תפס
 אשר קטל לאלהיו וכפר על בני ישראל - וישתפרשים סייס כהן
 גדול

יהוה את משה ובני ישראל היצאים מארץ
שני מצרים: ה ראובן בכור ישראל בני ראובן
חנוך משפחת החנכי לפלוא משפחת
הפלוא: ו לחצרון משפחת החצרוני
לכרמי משפחת הכרמי: ז אלה משפחת
הראובני ויהיו פקדיהם שלשה וארבעים
אלף ושבע מאות ושלושים: ח ובני פלוא
אליאב: ט ובני אליאב נמוא ודתן ואבירם
הוא דתן ואבירם קרואי העדה אשר הצו
על משה ועל אהרן בעדת קרח בהצתם
על יהוה: י ותפתח הארץ את פיה
ותבלע אתם ואת קרח במות העדה באכל
האש את חמשים ומאתים איש ויהיו לנס:
יא ובני קרח לאמתו: ס יב בני
שמעון למשפחתם לנמוא משפחת הנמואי
למין משפחת הימיני ללכין משפחת הימיני:
יג לזרח משפחת הזרחי לשאול משפחת
השאולי: יד אלה משפחת השמיעני שנים
ועשרים אלף ומאתים: ס טו בני גד
למשפחתם לצפון משפחת הצפוני לחני
משפחת החני לשוני משפחת השוני:
טז לאזני משפחת האזני לערי משפחת
הערי: יז לארוד משפחת הארודי לאראלי
משפחת האראלי: יח אלה משפחת בני
גד לפקדיהם ארבעים אלף וחמש מאות:
ס יט בני יהודה ער ואונן ונמת ער
ואונן בארץ פגען: כ ויהיו בני יהודה
למשפחתם לשלה משפחת השלגי לפרץ
משפחת

צסרין שנין ולעלא במא דפקיד יי ית
משה ובני ישראל דנפקו מארעא המצרית:
ה ראובן בוכרא דישראל בני ראובן
חנוך זרעית חנוך לפלוא זרעית פלוא:
ו לחצרון זרעית חצרון לכרמי זרעית
כרמי: ז אלין זרעית ראובן והיו מגניהון
ארבעין ותלתא אלפין ושבע מאה ותלתין
ח ובני פלוא אליאב: ט ובני אליאב
נמואל ודתן ואבירם הוא דתן ואבירם
מערעי כנשתא דאתכנשו על משה ועל
אהרן בכנשתא דקרח באתכנושיהון על
יהוה: י ופתחת ארעא ותפומא ובלעת
יתהון ויתקרח במותא דכנשתא מדאכלת
אישתא ית מאתן וחמשין גברא והוולאת:
יא ובני קרח לאמתו: יב בני שמעון
לזרעיהון לנמואל זרעית נמואל למין
זרעית ימין ללכין זרעית ימין: יג לזרח
זרעית זרח לשאול זרעית שאול: יד אלן
זרעית שמעון צסרין וחרין אלפין ומאתן:
טו בני גד לזרעיהון לצפון זרעית
צפון לחני זרעית חני לשוני זרעית שוני:
טז לאזני זרעית אזני לערי זרעית ערי:
יז לארוד זרעית ארודי לאראלי זרעית
אראלי: יח אלין זרעית בני גד למגניהון
ארבעין אלפין וחמש מאה: יט בני
יהודה ער ואונן ומירת ער ואונן בארעא
דכגען: כ והיו בני יהודה לזרעיהון
לשלה זרעית שלה לפרץ זרעית פרץ לזרח
זרעית

מארעא דמצרים : ה . ראובן בורקא דישקאל בטי הראובן חנוך גניסת חנוך לפלוא גניסת פלוא : ו . להדרון
גניסת חצרון לכרמי גניסת ברמי : ז . אלין גניסתא דראובן והו סבומיהון ארבעין ותלת גוי : ח . רבני דפלוא
אליאב : ט . רבני דאליאב וגוי כומו דאתכנישו ופליגו על י : י . רפתחת וגוי פד מיתר וקנישת רשיעי בד
אקלר אישתא ית מאתה ותקישין גרבין ותו לנסיון :

ירושלמי

יא . רבני דקרח לא הוו בעיטתא דאברהון ואזלו בתר
ארפכא דמשה נביא לא מיתר כמותא ולא לקו ביקתא

ולא טמיעו בכליער ארעא : יב . רבני דשמעון לגניסתהון לגמראל גניסת גמראל לימין גניסת ימין ליבין גניסת
יבין : יג . לזבת גניסת זבת לשארל גניסת שאורל : יד . אלין גניסתא דשמעון עשרין ותרו ארפין וקאתן :
טו . רבני דגד לגניסתהון לצפון גניסת צפון לחגי גניסת חגי לשוני גניסת שוני : טז . לאוני גניסת אוני לערי
גניסת ערי : יז . לארוד גניסת ארוד לאראלי גניסת אראלי : יח . אלין גניסת גני גד לסבומהון וגוי : יט . רבני
דיוהדר ער ואונן ומיתר ער ואונן על חיביהון בארעא דקנען : כ . ותו רבני

יהודה

רשיי

על הפקודים וגוי : (ה) משפחת הגוטי . לפי שהיו האומות מזכין אותם וזה אלו מתחמין על שתייהם ספורין הם שלא שלטו
החריים כאומותיהם חס כנופס היו מושלים קלומור כנאותיהם לפיכך הטיל הקב"ה שמו עליהם ה"א נזד זה וי"ד נזד זה לומר מעיד חני
עליהם שהם בני אבותיהם וזה הוא שמורה על ידי דוד (הר"ל ק"ב) שכתביה עדות לישראל השם הזה העיד עליהם לשכניהם לפיכך כולס
כתב הכתיב הפלואי אבל בימיה לא הוצרך לומר משפחת יומי לפי שהם קבוע כו"ד בראש וזה"ל כסוף : (ג) אשר הצו : את
ישראל יל משה : בתצותם . את העם עלה : הצו . השיאו את ישראל לריב על משה לשון הפעיל (ג) : (י) והיו ללם .
לאות ולזכרון (במדבר י"ז) לזמן אשר לא יקרב איש זר לחלוק על הכהונה : (י) ובני קרח לא מתו . (במ"ד סנהדרין ק"י) הם
היו כפנה תחלה וכשעת המחלוקת הרהרו תשובה כלם לפיכך נתפטר להם מקום נבואה כגיהנם וישבו הם : (יג) לזרח . הוא נזר לשון נזר
אבל משפחת אהרן כלה וכן חמש אשכט בנימן שהרי בעשרה בני ישראל למצרים וכאן לא מנה לא חמשה וכן אכזב לגד הרי שבע משפחות ומנאתי
כנעניא ירושלמית שכשמת אהרן נסתלקו עניי כבוד וכאו הכנענים להלחם בישראל ונתנו לכ לחזור למצרים וחזרו לחמורה שמה מסעות
מזה הדרך למוסרה שחזר (דברים יב) ובני ישראל כנעניו עבדות בני יעקן מוסרה שם מת אהרן והלא כבר הדר מת ומוסרה עד הר ההר
שמה מסעות יש למפרע אלא שמזרו לחמורה ורדפו בני לוי אחריהם לחמורה והרגו מהם שבע משפחות ומכני לוי כפלו ארבע משפחות
משפחות שתי ועזיחלי ויבני יבנה לא נמנו כאן אלא משפחת הקרח והרביעית לא ידעתי מה היא ורבי תבומא דרש שמתו כמנפה כדבר
בלעם אבל לפי החסרון שחסר משפט שמוען כוונן זה מוכיח הראשון שכמוכר בני נראה שכל כ"ד אלף כפלג נשבעו של שמוען :
(טז) לאוני . חומר אני שו משפחת אכזב ואיני יודע למה לא נקראת משפחתו על שמו :
לישוב

באר רחובות דקדוקי רשיי

לשון צויהיינו אות ראשונה כשוא : וכדי שלא תקשה לכתוב לשון צויהי כהדיא צרור על זה קאמר לשון ה"ה תמיד עליכם לאויב
אותם ורבה לומר חילו הוה כתיב צרור היינו צויהי גמור לא היה החיוב לצרור רק על חדה דרש כדן הצויהי שיהיה רק
לזכות אבל עכשיו שיהיה הקרח כלשון מקור צרור וענין המקור כאשר שאינו כולל ומן ידועה אם כן ככל עת וזמנו הוא והיינו
לשון ה"ה (עש פלעגטו וין אלי צייט) והשתכ" תמיד עליכם לאויב אותם וענין במשניות ככא חזינא פרק ב"ה משנע"ת
כדברי הגאון בעל תו"ש כ"ה השכ תמא שכתבם השם הרמב"ם כדברי וכו במקומות רבות :
(ג) ברה שכתב השיאו כוונתו על ש"ן ויוין עלשון הכנה השיאו והיינו ענין הסתה וגרוי הצו (וא הכין די ישראל אן גרייט)
וכן כוונת רש"י כתיב דף"טף ע"ה ד"הטו ע"ה : ומה שכתב עוד לשון הפעיל ראה לזר
הדגש חתך הדדי מורה חסרון כו"ן אות ראשונה מן השורש ושרשו נצתה ואילו היה בתשלומה היה כתיב הגציהר על משקל
הפעילר ועכשיו שכל כחסרון כו"ן הוצרך לומר דאף על פי כן לא זו עלשון הפעיל (הצו ויא הכין גמאכט קריגין) :
משום

מכלל יופי

גדולת תחת אביו ורעו אחרייו ויהי כהנים גדולים . והכונן מה
שחזרו רבותינו ז"ל שלא נתנה כהונה אלא לאהרן וכו' אשר כונסחו
אתו ולתולדותיהם אשר יולידו אחריהם ונתן אכל פינחס שכולה קודם
לכן ולא נמשך לה היה כהן אלא לז' ונתת כהן ה' לו ולרעו אחרייו כרו'
כהנת עולם וכו' אמרו כוהנים לא נתכהן פינחס עד שהרגו לומרי :
כו (י) ויהיו לכם . רובע לומר שהיו לאות ולזכרון לבני

כלעם הארץ אותם :
(*) (*) ב"ג 43 וישם

משפחת הפרזי לזרה משפחת הנחזי :
 כא ויהיו בני פרץ לחצרון משפחת
 חצרון לחמול משפחת הקמולי : כב אלה
 משפחת יהודה לפקדיהם ששה ושבעים
 אלה וחמש מאות : ס כג בני יששכר
 למשפחתם תולע משפחת התולעי לפנה
 משפחת הפוני : כד לשוב משפחת
 הנשבי לשמרן משפחת השמרני : כה אלה
 משפחת יששכר לפקדיהם ארבעה וששים
 אלה ושלוש מאות : ס כו בני זבולון
 למשפחתם לסרד משפחת הפרזי לארון
 משפחת האלני לחלאל משפחת החלילי :
 כז אלה משפחת הזבולני לפקדיהם ששים
 אלה וחמש מאות : ס כח בני יוסף
 למשפחתם מנשה ואפרים : כט בני מנשה
 למכיר משפחת המכירי ומכיר הוליד את
 גלעד וגלעד משפחת הגלעדי : ל אלה
 בני גלעד איצור משפחת האיצורי להלק
 משפחת החלקי : לא ואשריאל משפחת
 האשראלי ושכם משפחת השכמי :
 לב ושמידע משפחת השמידעי וחפר
 משפחת החפרי : לג וצלפחד בן חפר לא
 קני לו בנים כי אס-בנות ושם בנות צלפחד
 מחלה ונעה חגלה מלכה ותרצה : לד אלה
 משפחת מנשה ופקדיהם שנים וחמשים
 אלה ושבע מאות : ס לה אלה בני
 אפרים למשפחתם לשוחלח משפחת
 השוחלחי לבכר משפחת הבכרי לתת

זרעית זרה : כא והיו בני פרץ לחצרון
 זרעית חצרון לחמול זרעית חמול :
 כב אלני זרעית יהודה למנייהון שבעים
 ושתי אלפין וחמש מאה : כג בני יששכר
 לזרעיתיהון תולע זרעית תולע לפנה זרעית
 פוני : כד לשוב זרעית ישוב לשמרן
 זרעית שמרון : כה אלני זרעית יששכר
 למנייהון שתי וארבעה אלפין ותלת מאה :
 כז בני זבולון לזרעיתיהון לסרד זרעית
 סרד לארון זרעית ארון לחלאל זרעית
 יחלילי : כח אלני זרעית זבולון למנייהון
 שתי אלפין וחמש מאה : כח בני יוסף
 לזרעיתיהון מנשה ואפרים : כט בני מנשה
 למכיר זרעית מכיר ומכיר אוליד ית-
 גלעד וגלעד זרעית גלעד : ל אלני בני
 גלעד איצור זרעית איצור לחלק זרעית
 חלק : לא ואשריאל זרעית אשריאל
 ושכם זרעית שכם : לב ושמידע זרעית
 שמידע וחפר זרעית חפר : לג וצלפחד
 בן חפר לא יהיו ליה בנין אלהן בנין ושום
 בנת צלפחד מחלה ונעה חגלה מלכה
 ותרצה : לד אלני זרעית מנשה ומנייהון
 חמשים ותריין אלפין ושבע מאה : לה אלני
 בני אפרים לזרעיתיהון לשוחלח זרעית
 שוחלח לבכר זרעית בכר לתת זרעית תת :
 לו ואלין בני שוחלח לעבן זרעית עבן :
 אלין
 משפחת החפרי : לו ואלה בני שוחלח
 לעבן

לעזרן משפחת העקני : לו אלה משפחת בני אפרים לפקדיהם שנים ושלושים אלף וחמש מאות אלה בני יוסף למשפחתם :
 ס לח בני בנימין למשפחתם לבלע משפחת הכלעי לאשביל משפחת האשביל לאחירם משפחת האחירמי : לט לשפופם משפחת השופמי לחופם משפחת החופמי :
 מ ויהיו בני בלע ארד וגעמן משפחת

הארדי

לו אלון זרעית בני אפרים למניניהון תלתין ותריז אלפין וחמש מאה אלף בני יוסף לזרעיתיהון : לח בני בנימין לזרעיתיהון לבלע זרעית בלע לאשביל זרעית אשביל לאחירם זרעית אחירם : לט לשפופם זרעית שפופם לחופם זרעית חופם :
 מ ויהיו בני בלע ארד וגעמן זרעית

הארדי

יונתן בן עוזיאל

והקדו לנגיפתהון לשלח גניסת שלח לפרץ גניסת זרח : כא גמון בני פרץ לחצרוו גניסת חצרוו לחמורל גניסת חמורל : כב אלון גניסתא ביהודה לסכומהון שוכעין וגו' : כג בני ריששכר לנגיפתהון מולע גניסת תילע לפנה גניסת פנה : כד ולשוב גניסת ישוב לשמרון גניסת שמרון : כה אלון גניסת יששכר לסכומהון שימון וארבע אלפין ותלת מאה : כו בני בן כלון לנגיפתהון לפרד גניסת סרד לאלון גניסת אלון ליחלאל גניסת יחלאל : כז אלון גניסת זבלון לסכומהון וגו' : כח בני דיוסף לנגיפתהון מגשה ואפרים : כט בני דמנשרה למכיר גניסת מכיר ומכיר איליד ית גלעד לנגלעד גניסת גלעד : ל אלון בני דגלעד איגור גניסת איגור לחלק גניסת חלק : לא ואשריאל גניסת אשריאל ושכס גניסת שכס : לב רישמידע גניסת רישמידע וחפר גניסת חפר : לג וצלפחד בר חפר וגו' : לד אלון גניסת מגשה וסכומהון חמשין ותריז אלפין ושבע מאה : לה אלון בני אפרים לשותלח גניסת שותלח לבקר גניסת בכר למחן גניסת מחן : לו ואלון בני וגו' : לו אלון גניסת בני דאפרים לסכומהון תלמין ותריז אלפין וחמש מאה אלון בני דיוסף לנגיפתהון : לח בני דבנימין לנגיפתהון לבלע גניסת אשביל גניסת אשביל לאחירם גניסת אחירם : לט לשפופם גניסת שפופם לחופם גניסת חופם : מ ויהיו בני בלע ארד וגעמן גניסת ארד

לגעמן

רישי

(כד) לישוב - הוא יוכיח ויחזיר כבודי מלפני כבודי כי כל המשפחות נקראו ע"י יורדי מצרים והנולדו משם והלאה לא נקראו המשפחות על שמם חוץ משפחת אפרים ונוכח שנולדו כלם כמצרים וחדד ונעמן בני בלע בן בנימין ומונאטי כיסודו של ר' משה הדרשן שירדה אהן למצרים כזהיתב מצדכרת משה לבן חלקו למשפחות כמנרון ומחול שהיו בני בנימין כניס ליהודה וסכר ומלכיהל שהיו בני בנימין של אשר ואם אנדה היא הרי טוב ואם לא חומר חני שמו לבלע בני בנימין הרבה ומשנים הללו ארד ונעמן ואלה מכל אחד משפחה רבה ונקראו תולדות שחר הסנים על שם בלע ותולדות הסנים הללו נקראו על שמם וכן אני חומר כבנימין שחלקו לשתי משפחות אחת נקראת על שמו ואחת נקראת על שם גלנדכו - משה משפחות סכרו וכמו של בנימין לאן נתקיימה מקנת נבואת אמוסקראתו בן אורי בן חנינת וכפלגם כבצעה נתקיימה טלה - ומלאתי כיסודם של רבי משה הרשן : (לו) ואלה בני שותלח וגו' - שאלה בני שותלח נקראו תולדותיהם ע"ש שותלח ונעמן ואלה משפחה רבה ונקראת על שמו וכמו בני שותלח לשתי משפחות לא נחטבו ותולדו כפרשה זו חמשים ושבע משפחות ומכני לוי שנתה הרי שנים ותמוז הוא שכלומר (דבריו) כי אתם המעט וגו' ה"א מעט חמשה חמס הפרים מושפחות כל העמים שהן שפועים - עכ"ל ויבטו ויסודו של רבי משה הדרשן אן הולכתו לפחות ולהוסיף בדבריו : (לח) לאחורם - הוא אחי שירד למצרים ולפי הנקרא עכ"ל יוסף שהיה אסון גרם מסנו נקרא אחירם : (לט) שפופם - הוא מוסים על שם שהיה יוסף שמוך בן האומות :
 לשיעור

הארדי לנגמון משפחת הנעמי : מא אלה
 בני-בנימן למשפחתם ופקדיהם המשדה
 וארבעים אלף ויש מאות : ס מב אלה
 בני-דן למשפחתם לשוחם משפחת השוחמי
 אלה משפחת דן למשפחתם : מג כל-
 משפחת השוחמי לפקדיהם ארבעה ושישים
 אלף וארבע מאות : ס מד בני אשר
 למשפחתם לימנה משפחת הימנה וישוי
 משפחת הישוי לבריעה משפחת הבריעי :
 מה לבני בריעה לחבר משפחת החברי
 למלכיאל משפחת המלכיאלי : מו ושם
 פת-אשר שרת : מז אלה משפחת בני-
 אשר לפקדיהם שלשה וחמשים אלף
 וארבע מאות : ס מח בני נפתלי
 למשפחתם ליחצאל משפחת היחצאלי
 לגוני משפחת הגוני : מט ליצר משפחת
 דיצרי לשלם משפחת השלמי : נ אלה
 משפחת נפתלי למשפחתם ופקדיהם חמשה
 וארבעים אלף וארבע מאות : נא אלה
 פקודי בני ישראל שש-מאות אלף וארבע
 שלישי שבע מאות ושלישים : פ

נב וידבר יהוה אל-משה לאמר :
 נג לאלה תחלק הארץ בחלקה במספר
 שמות : נד לרב תרבה נחלתו ולמעט
 תמעט נחלתו איש לפי פקדיו יתן נחלתו :
 נה אך-בגודל יחלק את-הארץ לשמות
 מסות-אבתם ונחלו : נו על-פי הגודל
 תחלק נחלתו בין רב למעט : ס נו ואלה
 פקודי

הארדי לנגמון זרעית נעמן : כא אלון
 בני-בנימן לזרעיתהון ומניניהון ארבעין
 וחמשה אלפין ושית מאה : מב אלון בני-
 דן לזרעיתהון לשוחם זרעית שוחם אלון
 זרעית דן לזרעיתהון : מג כל-זרעית
 שוחם למניניהון שתין וארבע אלפין וארבע
 מאה : מד בני אשר לזרעיתהון לימנה
 זרעית ימנה וישוי זרעית ישוי לבריעה
 זרעית בריעה : מה לבני בריעה לחבר
 זרעית חבר למלכיאל זרעית מלכיאל :
 מו ושם פת-אשר שרת : מז אלון
 זרעית בני-אשר למניניהון חמשים ותלתא
 אלפין וארבע מאה : מח בני נפתלי
 לזרעיתהון ליחצאל זרעית יחצאלי לגוני
 זרעית גוני : מט ליצר זרעית יצר לשלם
 זרעית שלם : נ אלון זרעית נפתלי
 לזרעיתהון ומניניהון ארבעין וחמשה אלפין
 וארבע מאה : נא אלון מניני בני ישראל
 שית-מאה וחד אלפין שבע מאה ותלתין :
 נב ומליל ייעם-משה למימר : נג לאלון
 תתפליג ארעא באחסנא במנין שמיהן :

נד לסניאי תסטין אחסנתהון ולזעיר
 תזערון אחסנתהון נבר לפום מנינורו
 תתייב אחסנתיה : נה ברכ-בעדבא
 תתפליג ית-ארעא לשמיהן שבטי-אבהתהון
 יחסנון : נו על-פום עדבא תתפליג
 אחסנתהון בין סניאי לזעירי : נז ואלון
 מניני לינאי לזרעיתהון לנרשון זרעית ברשון
 לקהת

פקודי דילוי למשפחתם לגרשון משפחת
זהרשני לקהת משפחת הקהתי למררי
משפחת המררי : נח אלה משפחת לוי
משפחת

לקהת זרעית קהת למררי זרעית מררי :
נח אלן זרעית לוי זרעית לבני זרעית
הברון זרעית מחלי זרעית מושי זרעית קרה
וקהת

יונתן בן עוזיאל

למען גיפת נעמן : מא אלן בני דבנימין וקביהוון ארבעין ותקשא אלפין ושית קאה :
מב אלן בני דין לנגיפתהוון לשוחם גיפת שוחם אלן גיפת דן לנגיפתהוון : מג כל גיפת שוחם לנגיפתהוון
שמו וארבעא וגוי : מד בני דאשר לנגיפתהוון זמנה גיפת ימנה לישנה גיפת ישנה לכריעה גיפת ברעיה :
מה לבני דבריעה לחבר גיפת חבר למלכיאל גיפת מלכיאל : מו ושום ברת אשר סבה דאדברת בשימין
דבני מלכיאל ואיהעלת לנקתא דערן פחיקא מן כולל רבשרת דת יעקב דער דרון יוסף קיש : מז אלן גיפת
בני דאשר לקביהוון חקשין וקלת אלפין וארבע מאה : מח בני דנפתלי לנגיפתהוון לנתצאל גיפת נתצאל
לגוי גיפת גוי : מט ליצר גיפת יצר לשלם גיפת שלם : מנ אלן גיפת גפתלי לנגיפתהוון לקביהוון
ארבעין ותקשא אלפין וארבע מאה : נא אלן סכומי בני ישראל שית מאה וחד אלפין שבע מאה ותלתין :
נב ומליל י עם משה למימר : נג אלן שקטיא תתפלג ארעא באהסגא דמגו שמקו : נד לשיקטיא
דעמיה סני מקוון אהסנהוון ודשקטיא דעמיה יצר מוצר אהסנהוון גבר לפים סביהוון ויהיב אהסנהויה :
נה ברם בעדכין תתפלג ארעא לשמקו שקטיא דאקנהוון וקטינו : נו על פום ערבין תתפלג אהסנהוון
בין שניא לזעירי : נז ואלן סכומי לויא לנגיפתהוון לגרשון גיפת גרשון לקהת גיפת קהת למררי גיפת
מררי : נח אלן גיפת לויא

פשי

(מב) לשוחם הוא גימס : (מו) ושם בת אשר סרת : לפי שהיתה קיימת בחיים ומאה כאן : (נג) לזאה החלק הארץ . ולא לפתותים וכן
עשרים אפ סכאו לכלל עשרים כתרם חלקו הארץ שהיו שבע שנים ככזו ושבע חלקו לא נטלו חלק בארץ אלא אלו שש מואות אלה ואלף ואם היו
לאחד ויהם ששה בניס לא נטלו אלא חלק אביהם לבדו : (נד) להב הרבה בתלוי : לשבע שהיה מרובה באוכלוסין נתנו חלק רב ואפ"ס שלא היו
החלקים שנים שהיו הפל לפי רבוי השבת חלקו החלקים לא עשו אלא על ידי גורל והגורל היה על פי רוח הקדש כמו שפורש בכ"ב (ב"ב ק"ח) .
אלעזר הכהן היה מלוכס באורים ותומים ואומר ברוח הקודש אם שבע פלוגי עולה תמוס פלוגי עולה עמו והשכטים היו כתובים בשנים עשר
בתקין ו"ב גפולים כ"ב פתקין וכללום בקלפי והשיח עכטים ודולתוכו וטול שנים פתקין עולה כידו פתק של שסכטו ופתק של גבול
בשפורס לו והגורל עמיהו היווה ואומר אני הגורל עליתי לגבול פלוגי לשבע פלוגי שחומר על פי הגורל ולא נתחלקה הארץ כמדה לפי שיש
גבול משובח ומתברר אלא כשיח בית קור רע כגוף בית סאה טוב הכל לפי הדמים : (נה) לשמות מטות אבותם . אלן ינאל וזרים
סנה הכתוב בחלה או מכלל הנחלות שפורסו שכל הנחלות החיים יורשים את המתים וכאן חתים יורשים את החיים כי יד שני אחים מיואל וזרים
שהיו להם בניס בבחי הארץ לזה אחד ולזה שלשה אחד נטל חלק אחד והשלשה נטלו שלשה שחומר לאלה תתקן הארץ חזרה כחלתן אלא אטו
חיתין ותלקו הכל בשום וזהו שחומר לשמות עוונות אבותם יחלו שחומר שנטלו הכתובים חלקיהו לפי האבות שחלו מאזרים וחלו מתחילה חלקים
למנן ינאל וזרים לא היו נושלין אלו הם אלא שני חלקים עכשו נטלו ארבע חלקים : מטות אבותם . ינאל וזרים ועכשים : (נו) על
פי הגורל . הגורל היה מדבר כמו שפירשתי מניד . שנתחלקה ברוח הקודש לכך נאמר על פיה . אך בגורל . ינאל וזרים וכלכו וכן הוא אומר
שופטים ויתקן לכלל את הכהן כאשר דבר משה ואומר יהושע יט' על שיה' נתנו לו את העיר אשר שאל : (נז) אלה משפחות
הלוי . חסר כאן משפחת המנע

מכלל יופי

(מו) ושם בת אשר סרת . כתב הש"ל לפי שהיתה בחיים
עמיה כאן : והרד"ל אומר שבעה . להיותה
שהגדולה כמו שזכרה מרים לגדולה . ויתכן שהיו לה בניס הרבה
וקראו משפחותיהם על שמה . ואונקלוס תרגם ושם בת את
אשר סרת לפי גירסת הרמב"ם נתכון בזה לומר כי היתה בת יורשת
כיכנים וזרים היו לאשר חלק היתה בת אשר מואים אחר לא היה לו כן
(*) (*)

והיתה נחלתו לכתוב ולכן הזכירה הכתוב כאן כאשר הזכיר בנות
למקדו ותכנס ככלל לאלה תחלק הארץ ואלו היתה בת אשר עמנו לא
היתה יורשת נחלה כי בניס וזרים היו לו ויהיה עמם וסרם אחרתם כי
היתה אמות בניו לא בתו ולכן אמר ושם בת אשר ולא אמר ובת אשר
לומר כי היה שמה בת אשר ונקראת סרת וכיון הוא :
(נח) (תקלק את הארץ) . מבנין נפעל ומלת את היא
להוספה

משפחת הלבני משפחת הקברני משפחת
 המחלי משפחת המושי משפחת הקרחי
 וקהת הולד את-עמרם : נט ושם אשת
 עמרם יוכבד בת-לוי אשר ילדה אתה ללוי
 במצרים ותלד לעמרם את-אהרן ואת משה
 ואת מרים אחתם : ס ויולד לאהרן את-נדב
 ואת-אביהוא את-אלעזר ואת-איתמר :
 סא וימת נדב ואביהוא בהקריבם אש-
 זרה לפני יהוה : סב ויהיו פקדיהם שלשה
 ועשרים אלף כל-זכר מבן-חדש ומעלה
 כי לא התפקדו בתוך בני ישראל כי לא-נתן
 להם נחלה בתוך בני ישראל : כג אלה
 פקודי משה ואלעזר הכהן אשר פקדו את-
 בני ישראל בערבת מואב על ירדן ירחו :
 סד ובאלה לא-היה איש מפקודי משה
 ואהרן הכהן אשר פקדו את-בני ישראל
 במדבר סיני : סה כי-אמר יהוה להם
 מות ימתו במדבר ולא-גותר מהם איש כי
 אם-כלב בן-יפנה ויהושע בן-נון :
כו ס א ותקבנה בנות צלפחד בן-חפר
 בן-גלעד בן-מכיר בן-מנשה למשפחת
 מנשה בן-יוסף ואלה שמות בנתיו מחלה
 נעה וחגלה ומלכה ותרצה : ב ותעמדנה
 לפני משה ולפני אלעזר הכהן ולפני
 הנשיאם וכל-העדה פתח אהל-מועד
ב לאמר : ג אבינו מת במדבר והוא לא-
 היה בתוך העדה הנועדים עליהוה בעדת-
 קרח כי-בחטאו. מות ובנים לא-היו לו :
 למה

וקחת אוליד ית-עמרם : נט ושום אתת
 עמרם יוכבד בת-לוי דילידת יתה ללוי
 במצרים וילידת לעמרם ית-אהרן וית-
 משה ית מרים אחתהון : ס ואתוליד
 לאהרן ית-נדב וית-אביהוא ית-אלעזר וית-
 איתמר : סא ומית נדב ואביהוא בקרוביהון
 אישתא-נוכריתא קדם יי : סב ונתנו
 מנניהון עסרין ותלתא אלפינ כל-דכורא
 מבר-ירחא ולעילא ארי לא אתמניאו בעו
 בני ישראל ארי לא-אתיהיבת להון אחסנא
 בנו בני ישראל : סג אלון מנעי משה
 ואלעזר כהנא דמנו ית-בני ישראל במשרא
 דמואב על ירדנא דיריחו : סד ובאלון
 לא-הוה נבר ממנעי משה ואהרן כהנא
 דמנו ית-בני ישראל במדברא דסיני :
 סה ארי-אמר יי להון מימת ימותון
 במדברא ולא-אשתאר מנהון אינש אלתון
 כלב בן-יפנה ויהושע בן-נון : א וקריבא
 בנת צלפחד בן-חפר בן-גלעד בן-מכיר
 בן-מנשה לזרעית מנשה בן-יוסף ואלון
 שמתת בנתיה מחלה נועה וחגלה ומלכה
 ותרצה : ב וקמא קדם משה וקדם אלעזר
 כהנא וקדם נברביא וכל-בנשתא בתרע
 משכון-זמנא למימר : ג אבונא מית
 במדברא והוא לא-הוה בנו כנשתא דאודמנו
 ער-יי בכנשתא דקרח ארי-בחוביה מית
 ובני